

5 خرداد در گذر تاریخ

* رحلت استاد رحیم مؤذن زاده اردبیلی مؤذن مشهور ایران 1384 ش
اشاره:

در خانواده مؤذن زاده که اغلب به فعالیت های مذهبی و اذان گوئی پرداخته اند، رحیم مؤذن زاده، فرزند ارشد شیخ عبدالکریم است، راه پدر را با جدیت بیشتر پی گرفت و عملاً پس از درگذشت پدرش به جای او قرائت اذان را ادامه داد. اذان مشهور مؤذن زاده که در گوشه روح الارواح آواز بیات ترک (زند) خوانده شده است، اذانی است که رحیم مؤذن زاده در سال 1334 در میدان 15 خرداد در استودیوی 6 خوانده است. به روایت خود مؤذن زاده، او در حالی که روزه‌دار بوده می‌خواسته است اذانی بگوید تا برای فرهنگ ایران و اسلام یادگاری ارزنده باشد. این اذان گوی سرشناس ایرانی، در سن هشتاد سالگی بر اثر بیماری روز پنجشنبه 5 خرداد 84 در تهران دعوت حق را لبیک گفت. روحش شاد...

* گشایش موزه امام علی (ع) در تهران

اشاره:

در خردادماه سال 1382، افتتاح شده است و در بنایی 4 طبقه واقع می‌باشد. همانطور که از نام این موزه پیداست، همه فعالیت‌هایی که در این موزه انجام می‌شود، مربوط به حضرت علی (ع) می‌باشد. و شامل تابلوهای نقاشی، نقاشی‌های قهوه‌خانه‌ای و آثاری مربوط به پرده خوانی در زمان‌های قدیم می‌باشد. آثار هنرمندان خوشنویس، که درباره مسائل مذهبی کار انجام داده‌اند، از دیگر آثار است که در این موزه وجود دارد. در طبقه همکف این موزه نمایشگاه‌های دوره‌ای برگزار می‌شود که چندی پیش اصل پرده کعبه، که به ایران هدیه شده بود، در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار گرفت. آمفی‌تئاتری در این موزه وجود دارد که جلسه های عرفانی ادبی و فرهنگی، با حضور نویسندگان و شعرایی که آثار مذهبی ارائه داده‌اند، در این مکان برگزار می‌شود. در طبقه اول مرمت آثار تأسیسات نمازخانه در طبقه همکف نمایشگاه ادواری در طبقه (1) تابلوهای نقاشی معاصر در طبقه (2) آثار خوشنویسی مستقر می‌باشد.

* اولین اکتشاف نفت در ایران (1287 ش)

اشاره:

در پنجم خردادماه 1287 ش برابر با 26 می 1908 م در حالی که عملیات اکتشاف نفت به یأس تبدیل شده بود، نخستین چاه نفت ایران در شهرستان مسجد سلیمان از شهرهای استان خوزستان در عمق 600 متری زمین به نفت رسید و نفت تا ارتفاع 25 متر از سطح زمین فوران کرد. این واقعه، باعث شد که امپراتوری انگلیس، جهت حفظ منابع نفتی، اقدام به احداث و گسترش تأسیسات عظیم استخراج، تصفیه، صدور نفت و تولیدات نفتی در جنوب ایران نماید. یک سال بعد ساخت پالایشگاهی در این منطقه آغاز شد و به بنا نهادن شهر آبادان منجر گردید و پالایشگاه آبادان، برای مدت‌های طولانی بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان به شمار می‌رفت. شهر مسجد سلیمان از نظر وجود معادن و تأسیسات نفتی از اهمیت بسیاری برخوردار است و تاکنون بیش از 250 حلقه چاه نفت در آن حفر شده است. یکی از نویسندگان انگلیسی در این باره نوشته است: «به این ترتیب، صنعتی آغاز شد که در طی دو جنگ جهانی، نیروی دریایی انگلستان را نجات داد ولی برای ایران زحمتی ایجاد کرد که از مجموع مزاحمت‌های دولت‌های دیگر، بیشتر بود«.

* درگذشت دکتر «علی اکبر سیاسی« بنیانگذار و پدر روانشناسی جدید ایران

(1369 ش)

اشاره:

علی اکبر سیاسی در سال 1273 ش در تهران به دنیا آمد. پس از اتمام تحصیلات دانشگاهی، در روزگار احمدشاه قاجار، در امتحانات اعزام دانشجوی به خارج، شاگرد اول شد و بعدها در فرانسه دکترای علوم تربیتی و روانشناسی گرفت. علی اکبر سیاسی تحت تأثیر جریان‌های فکری و اجتماعی ناشی از زندگی در اروپا، با چند تن از دوستانش که در فرنگ تحصیل کرده بودند، حزب ایران جوان را تأسیس کرد. او پس از بازگشت از اروپا به تدریس در مدرسه دارالفنون، نظام و علوم سیاسی پرداخت و با تأسیس دانشگاه تهران به استادی این دانشگاه نائل آمد. وی بعدها که انجمن روانشناسی ایران تأسیس شد به ریاست آن انجمن برگزیده شد و ریاست مؤسسه روانشناسی دانشگاه تهران را برعهده گرفت. دکتر سیاسی همچنین مدت دوازده سال ریاست دانشگاه تهران را به عهده داشت. دکتر سیاسی، وزیر فرهنگ در دولت احمد قوام و علی سهیلی و نیز وزیر مشاور در هیئت دولت مرتضی قلی بیات، وزیر فرهنگ دولت ابراهیم حکیمی و وزیر امور خارجه دولت ساعد بود. او در پایه‌گذاری یونسکو همکاری داشت و عضو فرهنگستان ایران و شورای عالی فرهنگ بود. وی پس از کناره‌گیری از ریاست دانشگاه، با استادی و تدریس در دانشکده ادبیات خدمت می‌کرد و به مقام استادی ممتاز رسید. دکتر سیاسی، ده سال پایانی عمر را در اروپا و آمریکا زندگی می‌کرد و به کارهای علمی می‌پرداخت. از دکتر سیاسی آثار متعددی بر جای مانده که اصول روانشناسی، روانشناسی پرورشی، روانشناسی جدید، منطق و فلسفه، هوش و خرد و... از آن جمله‌اند.

وي اصول روانشناسي جديد را در ايران بنياد نهاد، از اين روبه نام بنيانگذار و پدر روانشناسي جديد در ايران معروف مي‌باشد. دکتر علي اکبر سياسي پس از سالياني که در اروپا زندگي مي‌کرد، در سال 1368 به ايران بازگشت و سرانجام در خرداد 1369 در 96 سالگي در تهران درگذشت.

* پيروزي حزب الله لبنان بر رژيم صهيونيستي اسرائيل (1379 ش)
اشاره:

بر اثر رشادت‌ها و فداکاري‌هاي بي‌شمار فرزندان غيور اسلام در جنبش حزب الله لبنان، جنوب اين کشور که از سال 1361 ش، در اشغال ارتش نژادپرست اسرائيل قرار داشت، از يوغ صهيونيست‌ها آزاد شد و مزدوران اسرائيلي، با ذلت اين منطق را رها کردند و اين نخستين باري بود که رژيم صهيونيستي چنين شکستي را از مسلمانان متحمل مي‌شد. پس از اين پيروزي مردم لبنان، فارغ از هر دين و مذهبي به جشن و سرور پرداختند و به رزمندگان حزب الله به دیده قهرمانان ملي نگريستند. از نتايج اين پيروزي، انتفاضه مسجدالاقصي است که در آن مجاهدان فلسطيني به پيروزي از حزب الله لبنان به مقابله جدي با اشغال‌گران پرداخته‌اند. به اميد روزي که فلسطين و قدس شريف نيز از سلطه و اشغال صهيونيست‌ها رهايي يابد.

* بزرگترين نيروگاه گازی جهانی در شهر ری آغاز به کار کرد. (1357ش)

اين نيروگاه هفت كيلومتری شهر ری و جنوب غربی تأسيسات پالایشگاه تهران قرار دارد و هم اکنون در شبکه سراسری برق کشور از 300 مگاوات برق توليدي اين نيروگاه استفاده می کند

* آغاز هفته بدون دخانيات 5-11 خرداد

* وزير بازرگانی عربستان سعودی به تهران آمد. (1349ش)

* متن اصلاحات مصوبه نقشه جامع تهران انتشار يافت و شرايط صدور پروانه ساختمانی و تفکیک اراضی تغيير کرد(1349ش)

* وزير کشور 21 فرماندار را از کار برکنار کرد(1350ش)

* ايران و مصر يك پروتکل مهم اقتصادي امضاء کردند(1353ش)

* نايب نخست وزير و وزير اقتصاد لهستان در رأس يك هيئت 13 نفری وارد تهران شد(1353ش)

* سناتور ادوارد کندی برای يك دیدار به تهران آمد(1354ش)

* کنفرانس وزيران امور خارجه سنتو در لندن گردهمائی نمودند(1355ش)

15 رجب در گذر تاريخ

* آغاز نخستين مهاجرت مسلمانان مکه به حبشه(5 بعثت)

اشاره:

در پي فشار طاقت فرساي مشرکان قريش بر مسلمانان، پيامبر اکرم(ص) به تعدادي از پيروان خود دستور داد تا براي در امان ماندن از اذيت و آزار مشرکين، به سرزمين حبشه مهاجرت کنند. جمعي از مسلمانان که 11 مرد و 4 زن بودند به سرپرستي «عثمان بن مظعون«؛ به حبشه مهاجرت کردند و زمينه‌ساز مهاجرت بعدي مسلمانان به سرپرستي «جعفر بن ابیطالب(ع)« شدند. اين مهاجرت‌ها، طي ساليان متمادي، سبب نفوذ و گسترش دين اسلام در قاره‌ي آفريقا شد.

* تغيير قبله از بيت المقدس به سوي کعبه به قول مشهور(2 ق)

اشاره:

پس از دستور واجب شدن نماز بر مسلمانان، پيروان اين آيين الهي، به طرف بيت المقدس، محلي که مورد احترام ادیان ديگر از قبيل يهوديت و مسيحيت بود، نماز مي‌خواندند. ولي پس از هجرت پيامبر اسلام به مدینه، يهوديان اين شهر، پيامبر اسلام(ص) را مورد طعنه قرار داده و از اين که مسلمانان از قبله‌ي يهوديان براي نماز استفاده مي‌کنند، آنان را استهزاء مي‌کردند. سرانجام در حالي که 17 ماه از ورود پيامبر اسلام(ص) به مدینه مي‌گذشت، به دستور خدا، کعبه، قبله‌ي مسلمانان گرديد. اين دستور در حالي که پيامبر اکرم(ص) نماز ظهر را در مسجد بني‌سکمه اقامه مي‌کرد از جانب خداوند صادر شد. پيامبر اسلام(ص) در حال نماز، روي به مسجدالحرام کرد و دو رکعت پاياني نماز ظهر را به سوي کعبه خواند و به همين دليل اين مسجد در تاريخ اسلام به «ذوالقبلتين« معروف شده است.

* وفات عقيله ي بني هاشم، ام المصائب «حضرت زينب کبري«(س)(62 ق)

اشاره:

حضرت زينب(س) پس از بازگشت از شام و رجعت به مدینه، همواره در مجالس خود از راه امام حسين(ع) و مصايب عاشورا سخن مي‌راند و مردم را عليه حکومت جور تحريك مي‌کرد. کم کم کار به جايي رسيد که اقامت آن حضرت در مدینه با مخالفت والي شهر روبرو گرديد و ايشان عازم شام شد. سرانجام آن حضرت در سن 56 سالگي به سراي باقي شتافت. محل دفن آن بانوي مجله مورد اختلاف است و برخي شام، مدینه وعده‌اي مدفن ايشان را در سرزمين مصر مي‌دانند.

* اعمال ام داوود در آخرين روز از ايام اعتکاف

اعمال ام داود که از عمده اعمال روزپانزدهم رجب است و برای برآمدن حاجات و کشف کربات و دفع ظلم ظالمان مؤثر است و کيفيت آن بنا بر آنچه در مصباح شيخ است آن است که چون خواهد اين عمل را بجا آورد . روزه بگيرد روز سيزدهم و چهاردهم و پانزدهم را پس در روز پانزدهم نزد زوال غسل کند و چون وقت زوال داخل شود نماز ظهر و عصر را بجا آورد در حالي که رکوع و سجودشان را نيکو کند و در موضع خلوتی باشد که چیزی او را مشغول نسازد و انسانی با او تکلم ننمايد پس چون از نماز فارغ شود رو به قبله کند و بخواند حمد را صد مرتبه و سوره اخلاص وآيه الکرسی را ده مرتبه و بعد از اينها بخواند سوره انعام و بني اسرائيل کهف و لقمان و يس

و صفات و حم سجدہ و حمعسق و حم دخان و فتح و واقعه و ملك و ن وإذا السماء انشقت و ما بعدش را تا آخر قرآن.

26مي درگذر تاريخ

* كشف عامل بيماري مالاريا توسط «آلفونس لاوران« پزشك فرانسوي (1880م)

* آغاز استعمار کشور تونس توسط استعمارگران فرانسه (1881م)

* روز استقلال کشور «گويان« از استعمار انگلستان (1966م)

* مرگ «رابرت فيلمر« فيلسوف و نظريه پرداز سياسي انگليسي (1653م)

* تولد «ميخائيل لاماناسوف« شيمي دان و نويسنده شهير روس (1711م) (ر.ك: 2 آوريل)

* امضاء قرارداد سالت براي محدود ساختن سلاحهاي استراتژيك (1972م)

* اعلام رسمي تشكيل شوراي همكاري خليج فارس (1981م)

* روز ملي «گرجستان«

* تولد جان وين بازيگر آمريكايي (1907-1979)